

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Понятие за гражданско право. Частно, публично, гражданско право. Дуализъм и монизъм на частното право. Потребителско право. Съпоставка на гражданското с търговското, трудовото, международното частно и гражданскопроцесуалното право.
2	Система на гражданското право. Обща част на гражданското право - предмет и система
3	Основни принципи на гражданското право. Развитие и кодификация на българското гражданско право.
4.	Обективно гражданско право. Източници на гражданското право - понятие, видове. Първични и вторични нормативни източници. Нормативни актове, правни и търговски обичаи.- Решения на Конституционния съд и на административните съдилища, отменящи подзаконовни нормативни актове.
5	Международни и наддържавни източници на частното право. Регламенти и директиви на ЕС.
6	Съдебна практика, решения по чл. 290 ГПК, общи тълкувателни актове на ВКС и ВАС. Значение на правилата на морала за гражданското право. Доктрината и справедливостта.
7	Видове гражданскоправни норми.
8	Действие на гражданскоправните норми по време. Обратно действие, действие спрямо заварени правоотношения, преживяване на гражданския закон. Преустановяване действието на гражданския закон. Действие по място и спрямо лицата.
9	Тълкуване на гражданския закон - понятие, правна уредба. Предмет и цел на тълкуването. Тълкувателни теории.
10	Видове тълкуване на гражданския закон.
11	Нисша и висша критика на гражданския закон. Прилагане на гражданскоправните норми. Субсидиарно правоприлагане.
12	Празнини в гражданското право и способности за преодоляването им. Аналогия на закона и на правото,
13	Субсидиарно правоприлагане. Правоприлагане по аналогия, по аргумент от противното и за по-силното основание.
14	Гражданско правоотношение – понятие, обща характеристика, видове.
15	Субективното гражданско право - теории за същността му, понятие, значението на интереса.
16	Притезанието, претенцията и правото на иск
17	Видове субективни права. Възражение
18	Преобразуващи субективни права.
19	Правно задължение. Видове правни задължения.
20	Упражняване на субективни права и изпълнение на правни задължения. Погасяване на правни задължения. Отказ от субективни права. Колизия при упражняването. Конкуренция на притезания. Граници на упражняването. Злоупотреба с право.
21	Промяна на субектите на гражданското правоотношение.- Обезпечаване на гражданските субективни права.
22	Доказване на фактите от значение за субективните граждански права. Видове

	документи в гражданското право.
23	Видове защита на субективните граждански права. Специалната правна защита на потребителите
24	Субекти на гражданското право - понятие и видове. Правоспособност на физическите лица - понятие, начало и край, съдържание, същност. Ограничаване на правоспособността.
25	Дееспособност на физическите лица - понятие и степени.
26	Поставяне под запрещение - ред и правно действие. Настоящност и попечителство. Прекратяване на запрещението.
27	Правна индивидуализация на физическите лица.
28	Актове за гражданско състояние - понятие и видове. Съставяне на актове въз основа на съдебно решение. Отбелязвания. Правно действие на актовете за гражданско състояние.
29	Безизвестно отсъствие и обявяване на смърт
30	Юридически лица - понятие, историческо развитие, теории за същността им. Видове юридически лица.
31	Системи за възникване на юридическите лица. Преобразуване - форми.
32	Прекратяване, ликвидация, несъстоятелност, заличаване на юридическите лица
33	Правоспособност и органи на юридическите лица
34	Държавата като субект на гражданското право. Гражданскоправен режим на учрежденията
35	Гражданскоправен режим на общините. Отговорност на държавата и общините за вреди, причинени от техни органи.
36	Търговски дружества – понятие и видове. Кооперации
37	Юридически лица със специална правосубектност – правен режим
38	Жилищностроителна кооперация - понятие, възникване, членство. Органи. Контрол за законосъобразност на актовете на органите ѝ. Отговорност на кооператорите.
39	Юридически лица с нестопанска цел – понятие и видове.
40	Сдружения - понятие, възникване, членство, органи, прекратяване.
41	Фондации. Политически партии и движения. Други ЮЛНЦ.
42	Юридически лица с нестопанска цел за общественополезна дейност.
43	Обекти на гражданските правоотношения – понятие и видове. Вещи, доходи и плодове.
44	Ценни книги, пари и нематериални блага.
45	Имущество – понятие, съдържание, правно положение. Несеквеструемост при принудително изпълнение
46	Юридически факти на гражданското право – понятие и видове. Видове източници на гражданските правоотношения.
47	Фактически състави – понятие и видове. Смесени гражданскоправни фактически състави
48	Придобиване и изгубване на права. Правоприемство - видове, правно значение. Приемство в задълженията – способности. Изменение, изгубване, прекратяване, отказ от права.
49	Правна сделка - произход и сравнителноправна уредба. Понятие. Съпоставяне и отграничаване от юридическите постъпки и други правомерни юридически факти.

50	Видове сделки : едностранни, двустранни, многостранни; между живи и с оглед на смърт; предоставящи имотна облага; възмездни и безвъзмездни; сделки на управление и на разпореждане; каузални и абстрактни; консенсуални и реални; главни и зависими; основни и допълнителни; фидуциарни и симулативни.
51	Сключване на сделките. Значение на мълчанието и конклюдентните действия. Разрешение и одобрение на сделката. Сключване на договори на борса и електронен път по електронен път. Сключване на договори при общи условия. Типови договори, бланки и образци. Сключване на административни договори и договори от разстояние.
52	Форма на сделките - понятие и видове. Видове форми за действителност на сделките. Форма за противопоставимост. Процесуалноправно значение на формата.
53	Съдържание на сделката - видове и начини за определянето му. Тълкуване на сделките.
54	Сделки, сключени под условие, срок и тежест.
55	Недействителност на сделките - правна уредба, понятие и видове. Частична недействителност, висяща недействителност. Относителна недействителност (непротивопоставимост) на сделките.
56	Недействителност на едностранни сделки и на решения на органи на ЮЛ.
57	Нищожни сделки поради противоречие със закона и с добрите нрави. Заобикаляне на закона. <u>Сделки върху неоткрито наследство.</u>
58	Нищожни сделки поради неосъществен фактически състав
59	Привидни и прикрити сделки. Видове симулация. Подставено лице.
60	Унищожяеми сделки поради недееспособност, грешка и измама.
61	Унищожяеми сделки поради заплашване и по чл.31 от ЗЗД. Крайната нужда като основание за недействителност.
62	Видове съдебен контрол за действителност и за законосъобразност. Извънсъдебно предявяване на недействителността. Предявяване на недействителността и други способи за прекратяване на договора. Потвърждаване. Конверсия.
63	Имуществени последици от недействителните сделки между страните и спрямо трети лица.
64	Представителство - необходимост, понятие. Представително правоотношение. Отграничения. Представителството в гражданското и в търговското право.
65	Приложно поле на представителството. Възникване и прекратяване на представителната власт.
66	Видове представителство. Договаряне сам със себе си. Органно представителство на юридически лица. Договаряне във вреда на представлявания.
67	Упълномощаване - понятие, сключване, форма, правно действие. Видове. Прекратяване. Преупълномощаване.
68	Действие от чуждо име без представителна власт - последици. Потвърждаване и последици.
69	Косвено представителство. Защита на представлявания.
70	Правно значение на сроковете в частното право. Видове срокове и тяхното действие - давностни, преклузивни, рекламационни, гаранционни срокове,

	срочни права.
71	Погасителна давност - понятие, функции, приложно поле. Погасителна и придобивна давност.
72	Видове давностни срокове и критерии за разграничаване. Конкуренция на давностни срокове.
73	Начало на давностния срок. Броене и край на давностния срок. Погасителна давност при правоприемство.
74	Спиране на давностните срокове – основания и действие.
75	Прекъсване на давностните срокове - основания и действие. Прилагане на погасителната давност
76	Погасяване по давност и други способи за прекратяване на гражданското правоотношение.

Библиография

Основна:

Фаденхехт, Й. Българско гражданско право, Т. I, Обща част, Отдел I: обективно право, С. 1929 г.

Диков, Л. Курс по българско гражданско право, Т.1, Обща част, С. 1940 г.

Василев, Л. Гражданско право на НРБ.Обща част, С., 1956 г.

Таджер, В. Гражданско право на НРБ,Обща част, Дял I, С.1972, Дял II, С.1973,

Стефанов, Г. Гражданско право, Обща част, С., 1995 г.

Павлова, М. Гражданско право -Обща част, 2 допълнено изд., С. 2002 г.

Карбоние, Ж. Гражданско право. Въведение, С. 1999 г.

Русчев, И. Нормативните актове – източник на частното право, С. Албатрос, 2008.

Русчев, И., Притезателното субективно право. Претенцията, притезанието и правото на иск. – В: Сборник в памет на проф. Живко Сталев, С., 2009

Ташев, Р. Обща теория на правото. Основни правни понятия, Четвърто изд., С., 2010,

Ташев, Р. Теория на тълкуването, 2 изд. С. 2007

Ганев, В. Обща теория на правото, т.1 и 2, С.1992

Торбов, Ц. История и теория на правото, С. 1992 г.

Герджиков, О. Гражданско право - обща част. Казуси, тестове, схеми и др., С., 1983 г.

Христофоров, В. Гражданско и търговско право на капиталистическите държави, С. 1979 г.

Допълнителна:

Голева, П./ Каменова, Цв./ Стойчев, Кр., Юридически лица с нестопанска цел.

Правен режим. Институт за правни науки към БАН, С., 2003 г.

Цончев, Кр., Симулацията в гражданското право, С., 1974 г.

Диков, Л., Институтът на подставеното лице в гражданското и търговското право. С. 2007 г.

Йосифова, Т., Мнимо представителство, С., 2005

Малчев, М., Унищожаемост на гражданскоправните сделки, С., 2010 г.

Конов, Т., За абстрактните сделки и каузата на договорите. – В Сб.. Конов, Т.,

Подбрани съчинения, С., 2010 г.

Конов, Т., Недействителност на сделка по чл. 40 ЗЗД. - – В Сб.. Конов, Т., Подбрани съчинения, С., 2010 г.

Матеева, Е. Договорното представителство в нотариалното производство, С. Феня, 2007.

Таков, Кр., Как се решава частноправен казус, С., 2007

Таков, Кр., Доброволно представителство, 2-ро изд. С., 2008 г.
Литературата, посочена към съответните теми в помагалото на Тасев, С., и Марков,
М., Гражданско право. Обща част. Modus Studendi, 5-то изд., С. 2010

Дата: 8.5.2013

Съставил: проф. д-р И. Русчев, проф. д.ю.н. Е. Матеева